

Les a: Koetjes en kalfjes op de boerderij

Over de verschillen tussen de koe en de stier en hun producten.

Doelen:

De leerlingen:

- kunnen de verschillen tussen koe, stier en kalf noemen.
- kunnen uitleggen waar melk en vlees vandaan komt.
- kunnen vertellen wat koeien nodig hebben op een boerderij.

Duur:

Introductie : 10 minuten
Aan de slag : 10 - 15 minuten
Afsluiting : 5 minuten

Benodigheden:

- Bijlage 1, Bijlage 2 & Bijlage 3
- Posterpapier
- Schaar & lijm

Werkvormen:

Kringvorm, filmpje.

Introductie – De koe

Deze les gaat in op de verschillen tussen koeien, stieren en kalveren. Deze les leert de leerlingen na te denken over de verschillen, maar ook waar melk vandaan komt en het vlees van de koe. Introduceer het rund/koe aan de leerlingen. Alle informatie die u voor deze les nodig hebt is te vinden op <http://dierenwelzijnslessen.groenkennisnet.nl>; ga naar het leerkrachtgedeelte of klik in het leerlingengedeelte op de koe.

Wat weten ze er al over? Vraag de leerlingen of zij weten hoe de mannetjes, vrouwtjes en jongen bij koeien genoemd worden (stier, koe, en kalf). Waaraan kun je ze herkennen? Laat plaatjes zien van koe, stier en kalfje; wat is het verschil? Kunnen koeien ook een andere kleur zijn dan wit met zwarte vlekken? Maak ter ondersteuning gebruik van bijlage 1.

Aan de slag – De omgeving van een koe

De leerlingen hebben vast wel eens koeien in de wei gezien. Zijn ze ook wel eens in een koeienstal geweest? Zo ja, laat de leerling(en) vertellen hoe dat eruit zag, hoe het klonk, hoe het rook, etc. Bijlage 2 laat koeien in een stal zien, zoals het er op een willekeurige boerderij uit zou kunnen zien. Een ander foto laat een koe zien in de wei. Leg uit dat sommige koeien naar buiten kunnen, maar andere koeien niet. De meeste koeien worden gehouden in een stal. Ze zitten altijd in groepen, behalve de hele jonge kalfjes en de stier. Wat denken de leerlingen hierover, denken ze dat koeien liever gezellig bij elkaar staan of dat ze liever alleen een hok voor zichzelf hebben? Koeien wonen graag in groepen en zijn niet graag alleen. Maar wat heeft een koe allemaal nog meer nodig naast een hok? Weten ze ook wie er voor de koeien zorgt? En wat moet die persoon allemaal doen om goed voor ze te zorgen? Laat het filmpje 'Koeien staan 's winters op stal.' op www.schooltv.nl/beeldbank zien en bespreek het filmpje na. Hadden de leerlingen gelijk?

Aan de slag – Wat maken koeien?

De leerlingen weten nu waar de koeien wonen, maar weten ze ook wat koeien maken voor ons? Bespreek dit onderwerp met behulp van bijlage 3. Eten de kinderen wel eens producten die afkomstig zijn van de koe? En vinden ze dit dan lekker? Als er kinderen zijn die geen vlees eten, waarom eten zij dan geen vlees? Vinden ze het niet lekker? En wat vinden ze wel lekker wat met melk of vlees gemaakt wordt? Bijlage 3 is een soort puzzel, het kan in groepjes gedaan worden. Er zijn plaatjes van de koe, stier en kalf en van melk en vlees. Het is aan de kinderen om de producten bij de goede dieren te plakken op een poster voor zichzelf of in groepjes. Zo weten ze waar wat ze eten vandaan komt. Na een tijdje bekijkt u klassikaal welke plaatjes waarbij horen. U kunt ook klassikaal een poster maken en deze naderhand ophangen in de klas.

Afsluiting

Vraag de leerlingen of ze het leuk vonden en wat ze geleerd hebben. Wat weten ze nu van koeien dat ze eerst nog niet wisten?

